

مالیات منفی

در آمریکا

ترجمه: مریم خراسانی

معنای مالیات منفی^۱ این است که شخصی که درآمدش پایین‌تر از سطح معینی است از دولت مبلغی دریافت می‌کند، درست به همان گونه شخصی که درآمدش بالای این سطح معین است وجهی (مالیات مثبت) به دولت می‌پردازد. تنها شرط لازم برای دریافت این پرداختهای کمکی نشان دادن آن است که درآمد واقعه "زیر سطح تعادل"^{*} قرار دارد. مالیات منفی در شکل مغض خود، برنامه، ساده، توزیع مجدد درآمدی است که حداقل قدرت خرید سالانه تصمین شده‌ای را برای تمام شهروندان تأمین می‌کند. این با برنامه‌های بیمه که هرگونه پرداخت را به حق بیمه مربوط می‌کند و با برنامه‌های رفاهی که علاوه بر درآمد پایین مستلزم بعضی شرایط می‌باشد، کاملاً متفاوت است.

سه عنصر اصلی

دو مورد از عناصر اصلی در یک نظام مالیات منفی عبارتنداز: (۱) سطح درآمد تعادل، یعنی مقدار درآمد پیش از تعلق مالیات و کمک که در آن فرد نه ملزم به پرداخت مالیات مثبت می‌باشد و نه حق دریافت کمک مالیات منفی را دارد، و (۲) نرخ مالیات منفی که مقدار کمکی را که فرد در صورت داشتن درآمدی پایین‌تر از سطح تعادل

* سطحی از درآمد که در آن میزان دخل و خرج با هم مساوی است (م)

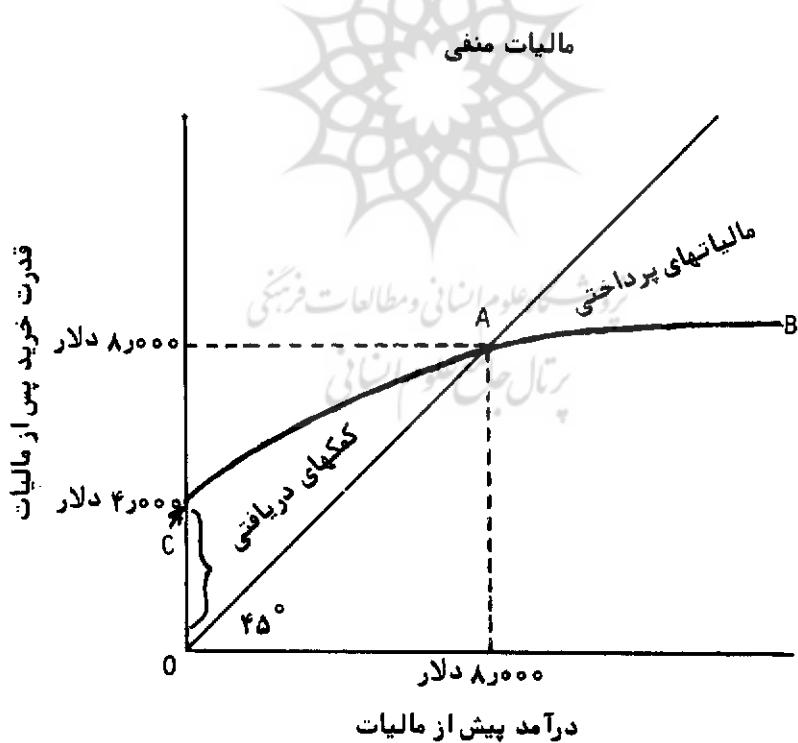
1. Negative Income Tax

*Break-even Level

دریافت می‌دارد، تعیین می‌کند. برای نمونه، اگر نرخ مالیات منفی ۲۵ درصد باشد، فرد از سوی دولت مبلغی برابر با ۲۵ درصد تفاوت بین درآمد واقعی خود و سطح درآمد متعادل دریافت می‌کند. اگر سطح درآمد متعادل ۵۰ هزار دلار مقرر شود و اگر نرخ مالیات منفی ۲۵ درصد باشد، شخصی که ۵۰۰ هزار دلار درآمد دارد چکی به مبلغ ۵۰ دلار که ۲۵ درصد تفاوت بین ۵۰۰ هزار دلار و ۵۰۰ هزار دلار است از دولت دریافت خواهد نمود.

پیدا است که ترکیب سطح تعادل و نرخ مالیات منفی در این نظام، سومین عنصر اصلی یعنی سطح تضمین شده حداقل درآمد را تعیین می‌کند. با این توضیح، اگر درآمد شخص صفر باشد، کک به او از سوی دولت ۲۵۰ هزار دلار خواهد بود که سطح تضمین شده حداقل درآمد حاصل از ترکیب سطح تعادل و نرخ مالیات منفی را بدست می‌دهد. در طرح ریزی یک نظام مالیات منفی، هر دو عنصر از سه عنصر اصلی می‌توانند مستقل از عنصر دیگر در نظر گرفته شوند، ولی هرگاه دونتا از عناصر معین شوند، سومی به عنوان یک نتیجه به طور خوب بخود معلوم خواهد شد.

نسبتهای میان سه عنصر اصلی مالیات منفی را به کمک نمودار زیر می‌توان توضیح داد:

محور عمودی نمودار قدرت خرید فرد را پس از مالیات و کمک و محور افقی درآمد او را بیش از مالیات و کمک نشان می‌دهد. خط مستقیم منشعب از نقطه ۰ در زاویه ۴۵°، نسبتهای پیش از مالیات و پس از مالیات را که اگر هیچ مالیاتی وجود نمی‌داشت (نه مشبّت و نه منفی) در درآمد فرد موئثر واقع می‌شد، ترسیم می‌کند. بر روی این خط، قدرت خرید پس از مالیات با درآمد پیش از مالیات در تمام سطوح درآمد برابر می‌باشد. نخست، فرض کنید که فقط مالیات‌های مشبّت وضع می‌شود و معافیت‌های مجاز و تخفیف‌ها به گونه‌ای هستند که فقط درآمدهای بیش از ۵۰۰ هزار دلار به حکومت باید مالیات بپردازند. نقطه تعادل^{*} ۵۰۰ هزار دلار می‌باشد و نسبت پیش از مالیات - پس از مالیات از خط AB پیروی می‌کند. مالیات‌های پرداخت شده در فاصله بین خط ۴۵ درجه و خط AB ترسیم می‌شوند. انحنای خط AB بیانگر آن است که نرخهای تصاعدی در مالیات مشبّت عملی است.

بار دیگر، فرض کنید که مالیات منفی با نرخ ثابت ۵ درصد مقرر است. فردی که درآمد او کمتر از سطح تعادل ۵۰۰ هزار دلار است، چکی از حکومت برابر با ۵ درصد تفاوت بین درآمد قبل از مالیات خود و مقدار تعادل دریافت می‌دارد. با این ترتیب، خط‌نیست پیش از مالیات - پس از مالیات برای آن افرادی که حق دریافت کمک‌های مالیات منفی را دارند CA است. مبلغ این کمک‌های در فاصله بین خط ۴۵ درجه و خط CA ترسیم می‌شود. فردی که درآمد پیش از مالیات وی صفر باشد به مقدار ۵۰۰ هزار ۴ دلار کمک دریافت خواهد کرد که حداقل درآمد تضمین شده را تشکیل می‌دهد. این سطح تضمین شده حداقل درآمد، نتیجه خود به خود انتخاب اولیه سطح تعادل ۵۰۰ هزار ۸ دلاری و نرخ ثابت مالیات منفی ۵ درصدی است.

نمودار بالا شکار می‌کند که در میان سه عنصر مالیات منفی الگوهای دیگری می‌تواند گسترش یابد. برای نمونه، با نرخ ثابت ۵ درصد مالیات منفی اگر سطح تعادل از خط ۴۵ درجه دورتر شود، می‌توان به یک حداقل بالاتر درآمد تضمین شده دست یافت. یا اگر قرار باشد سطح تعادل ۵۰۰ هزار ۸ دلار با حداقل درآمد تضمین شده بیش از ۴۰۰ دلار حفظ شود، یک نرخ مالیات منفی بیش از ۵ درصد لازم خواهد بود. مدامی که نرخ ثابتی برای مالیات منفی بکار رود، برآوردها ساده است. برای نمونه، حداقل درآمد تضمین شده برابر خواهد بود با درآمد متعادل ضرب در نرخ مالیات (Y=BR) یا درآمد

---

*Break-even Point

متعادل برابر خواهد بود با حداقل تضمین شده تقسیم بر نرخ مالیات

$$B = \frac{R}{R}$$

 یا نرخ مالیات منفی برابر خواهد بود با حداقل درآمد تضمین شده تقسیم بر درآمد متعدد

$$R = \frac{B}{B}$$

 البته، نرخ مالیات منفی می‌تواند چنان اصلاح شود که نرخ پایین‌تری
 که فقط اندازکی زیر سطح تعادل است برای افراد اعمال شود و برای افرادی با درآمدهای
 پیش از مالیات بسیار پایین نرخ بالاتری بکار رود. خط چین‌نمودار، این اصلاح برنامه را
 نشان می‌دهد.

محدودیتهای سیاستی

هر یک از سه عنصر اصلی مالیات منفی (حداقل تضمین شده، نقطه تعادل و نرخ
 مالیات منفی) تابع محدودیتهای سیاستی است، یعنی برای هر یک از این عناصر موقعیت‌های
 سیاستی‌ای وجود دارد که بیانگر برتری گزینش‌های معینی نسبت به سایر گزینشهاست.
 بنابراین، ایجاد یک برنامه مالیات منفی خاص در میان اهداف سیاستی مختلف تضاد
 بوجود می‌آورد، چون انتخاب موقعیت بهتر برای هر دو عنصر ممکن است به این معنی
 باشد که موقعیت مربوط به عنصر سوم باید قربانی شود. از این‌رو، یک مالیات منفی از نظر
 سیاستی متوازن، مستلزم سازش میان اهداف مختلف است.

بی‌اید نخست محدودیتهای سیاستی مربوط به برقرار کردن سطح تضمین شده حداقل
 درآمد سالانه را در نظر بگیریم. اگر مسئولیت سحو کامل فقر به نظام مالیات منفی سپرده
 شود، قرار دادن حداقل تضمین شده در سطح "خط فقر" یا بالای آن ضروری است. اگر
 خط فقر برای مردم مختلف در سطوح مختلف - احتمالاً "مربوط به اختلافهای هزینه" زندگی
 در مناطق روستایی نسبت به مناطق شهری و از این قبیل - مقرر شود، پیچیدگی‌هایی بروز
 می‌کند. اگر مالیات منفی مسئولیت محو کامل فقر را عهددار نباشد، حداقل تضمین شده
 می‌تواند در سطوح پایین‌تر مقرر شود و برنامه‌های دیگر می‌توانند تفاوت میان کمکهای درآمد
 منفی و خط فقر را جبران کنند.

محدودیت سیاستی در رابطه با استقرار سطح تعادل درآمد به کل مقدار بول
 پرداخت‌کنندگانی مربوط می‌شود که مایلند این وجهه به برنامه مالیات - کمک اختصاص
 یابد. حرکت نقطه تعادل به بالا به سمت سطوح بالاتر درآمد بسیاری از خانوارهای را به
 خارج از گروه پرداخت‌کنندگان مالیات رانده و به گروه دریافت‌کنندگان کمک منتقل می‌سازد.
 چنین حرکتی به سرعت نرخهای مالیات را افزایش می‌دهد که از سوی مردمی باید پرداخت
 شود که درآمدشان بالای سطح تعادل است، زیرا دارای تأثیر دوجانبه افزایش همزمان

تعداد مردم در گروه دریافت‌کننده و کاهش تعداد مردم در گروه پرداخت‌کننده است. این را می‌توان در نمودار بالا، در صورتی که صرفاً برای نشان دادن آن مالیات‌ها بی که نیازمند برنامهٔ مالیات – کمک است تعبیر شود، مشاهده کرد. از آنجایی که بودجه برای یک برنامه کمک مالیاتی باید متوازن باشد، لعرض نقطهٔ A به بالا همراه خط ۴۵ درجه مستلزم نرخهای مالیاتی بسیار بالاتر برای افراد گروه پرداخت‌کنندهٔ مالیات است. در نمودار، همین که نقطهٔ تعادل به سمت بالا حرکت کند، اینحای خط AB الزاماً گستردگر می‌شود. در مبارزهٔ انتخاباتی برای ریاست جمهوری در سال ۱۹۷۲، در نتیجهٔ پیشنهاد کاندیدا مک گاورن برای تعیین یک "سود سهام اجتماعی" سالانه به مبلغ ۱۰۰۰ دلار برای هر خانواده، در نظام مسلط مالیات – کمک نقطهٔ تعادل به بالا حرکت کرده است. اگرچه تعیین سود سهام اجتماعی خود برای دستیابی به اهداف مالیات بر درآمد قابل گزارش است، این برنامه نیازمند یک جریان وسیع دریافت مالیات و پرداختهای کمکی و افزایش قابل توجهی در نرخهای مالیات بر درآمدهای بالاتر بوده است.

حدودیتهای موجود در برقراری سطح مالیات منفی به انگیره‌های کار مربوط می‌شود، حوزه‌ای که در آن سطح داشت علمی پایین اما حساسیت سیاسی بالا است. در نمودار، شبیه خط نسبت پیش از مالیات – پس از مالیات، نرخهای مالیات را (به طور معکوس) نشان می‌دهد. برای نمونه، خط ۴۵ درجه نرخهای صفر مالیات را ترسیم می‌کند. در طرف دیگر، خط افقی سطح ۱۰۰ درصد مالیات را نشان می‌دهد، یعنی یک مالیات ۱۰۰ درصدی بر تمام درآمدهای بالای سطح تعادل و یک مالیات منفی ۱۰۰ درصدی (کمکی) بر فاصلهٔ بین سطح تعادل و درآمدهای واقعی اشخاصی که درآمد پیش از مالیات آنها زیر آن سطح است. برابری کامل، از چنین نرخهای مالیاتی – کمکی ای ناشی می‌شود.

البته در عمل، مالیات منفی نه سطح صفر و نه ۱۰۰ درصد مالیات را بکار می‌برد. مسئله بر سر یافتن بعضی نرخهای مالیاتی میانگین است که (۱) یک حداقل تضمین شده و مناسب درآمد را تأمین کند، (۲) سطح تعادل و هزینهٔ برنامه به منظور قابل پذیرش بودن برای گروه پرداخت‌کننده مالیات به اندازهٔ کافی پایین نگهداشت شود، و (۳) برای مردم دریافت‌کننده کمکها، موضع دشوار بی جهت ایجاد نشود. یکی از دلایل اصلی به نفع مالیات منفی این است که دریافت‌کنندگان با پذیرفتن درآمد حاصل از کار، باید همواره قادر به بهبود قدرت خرید خود پس از مالیات باشند. با سطح ۵ درصدی مالیات منفی، قدرت خرید پس از مالیات به میزان ۵ سنت برای هر دلار درآمد مکتبه شخصی زیر سطح تعادل، افزایش خواهد یافت. با سطح ۷۵ درصد، درآمدهای پس از مالیات به

میزان فقط ۲۵ سنت برای هر دلار درآمد مکتبه مردم این گروه، افزایش خواهد یافت. از این‌رو، در تنظیم برنامه، نرخ مالیات منفی به عاملی حساس بدل می‌شود.

نرخهای مالیات منفی اصلاح شده، می‌تواند دامنه اختیارات را در موضوع عملی سازش‌های تجربی سیاستی در میان تأثیرات محرك، سطوح تضمین شده حداقل درآمد و سطح تعادل، گسترش دهد. خط چین در نمودار نشان می‌دهد که نرخهای مالیات منفی می‌تواند در سطوح بسیار بالا (یک نسبت تقریباً افقی پیش از مالیات – پس از مالیات) برای گروههای با درآمد بسیار پایین وضع شود که به جای تأثیرات بازدارنده، وسیعتر برای این گروه، حداقل درآمد تضمین شده را بالا ببرد. همین که درآمدها بالا برود، خط چین به شب ۴۵ درجه نزدیک می‌شود که نشانگر نرخهای پایین تر مالیات منفی برای اشخاصی در ردیفهای بالاتر گروه دریافت‌کننده کمک است. این نرخهای پایین تر مالیاتی برای این مردم انگیزه‌های کاری گستردگتر را به جای پرداختهای کمکی کوچکتر پیشنهاد می‌کند. تغییری از این نوع به نوعی توزیع مجدد در گروه زیر سطح معادل درآمد منجر می‌شود. این تغییر، یک سطح بالاتر تضمین شده حداقل درآمد را بدون گسترش کل بخش "مالیات – کمک" برنامه مجاز می‌شمارد، یعنی، بدون بالا بردن سطح تعادل و از آن طریق نیاز به پرداختهای بیشتر مالیاتی از سوی افراد بالای آن سطح.

طرح کمک به خانواده که توسط دولت نیکسون در سال ۱۹۷۲ پیشنهاد شد، اگرچه فقط شروط معین مناسبی را علاوه برداشتمن درآمد پایین شامل می‌شد، اشکال بسیاری از یک نظام مالیات منفی را دربرمی‌گرفت. آن طرح پذیرفته نشد، اما اشکال مشابه نظام مالیات منفی به عنوان بخشی از برنامهٔ متمم تأمین درآمد وضع شده است، که در آن مقدار پرداختهای کمکی فدرال برای افراد واجد شرایط با فرمولهایی که به تفاوت بین درآمدی که متعلق به خود شخص است و یک سطح تضمین شده درآمد سالانه معین در قانون معطوف است، تعیین می‌شود. اگرچه برنامهٔ بیمهٔ تأمین اجتماعی از زمرةٔ برنامه‌های رفاهی‌ای است که فقط شامل حال افراد در سنین بالای ۵۶ سال، نابینا یا ناتوان می‌شود، ولی ممکن است نشانگر راهی باشد که در آن فکر مالیات منفی راه خود را به سوی برنامه‌های محرز پرداخت کمک برای توزیع درآمد باز کند. در برنامهٔ بیمهٔ تأمین اجتماعی، برنامه‌های جداگانه، پیشین در یک برنامهٔ واحد گنجانیده شده‌اند، امور مالی کامل فدرال به شکل قابل توجهی جایگزین امور مالی مشترک فدرال – دولت شده است و از فکر درآمد تضمین شده سالانه برای تعیین مقدار کمکها استفاده بعمل آمده است.

هر یک از این مراحل حرکتی به خارج از نظام مسلط برای کمکهای رفاهی و در جهت ۹۱
بقیه در صفحه

این برنامه اقدامات نیازمند کوشش‌های تمامی قسمتها و بخش‌های حرفهٔ حسابداری می‌باشد. کار آسان نیست ولی نتیجهٔ عمل بسیار عالی خواهد بود. آیندهٔ حرفهٔ حسابداری با پاسخی که ما امروز به مشکل منابع تأمین نیروی انسانی می‌دهیم بسیار روش و امیدبخش و مطلوب خواهد بود.

۱۲ بقیه از صفحه

یک نظام مالیات منفی است، کاہش تأکید بر شروط مناسب و افزایش تأکید بر عامل درآمد تصمین شده سالانه می‌تواند در جهت یک نظام عمومی مالیات منفی تحول یابد. شاید این نوع رسیدن تدریجی به اصلاحات رفاهی در یک نظام سیاسی اساساً "دموکراتیک محتمل باشد.

آبونمان "حسابدار"

برای آبونمان یکسال (۱۲ شماره) ماهنامهٔ "حسابدار" مبلغ ۲۷۰۰ ریال (شامل هزینهٔ پاکت و تمبر) به حساب جاری ۱۵۱۳ نجمن نزد بانک ملی ایران شعبهٔ طالقانی (کد ۰۹۶) واریز نموده، کمی حواله را به هسراه نام و نشانی خود به دفتر مجله ارسال فرمایید.